

Lesbrief bij de voorstelling 'Wie wil met me spelen?'

© Het Verhalenbedrijf
Postbus 1087
7400 AC Deventer
Tel: 0570-600785
www.vertellen.nl

Lesbrief 'Wie wil met me spelen?'

Binnenkort gaat u met de leerlingen van uw klas kijken naar de theatervoorstelling 'Wie wil met me spelen?' van het Verhalenbedrijf. Deze lesbrief bevat informatie en suggesties voor activiteiten die u kunt uitvoeren met uw leerlingen voor en na de voorstelling. De ervaring leert dat leerlingen gericht naar een voorstelling gaan kijken als ze op één of andere manier hierop zijn voorbereid. Ook wordt theaterbezoek meer dan een ochtend of middagje uit als de kinderen na afloop de mogelijkheid krijgen om hun ervaringen met anderen uit te wisselen. Zo ontdekken ze dat iedereen de voorstelling op een eigen manier kan beleven,

Deze lesbrief is als volgt opgebouwd. Allereerst vindt u informatie over de voorstelling, zodat u zelf een indruk krijgt wat er in de voorstelling gaat gebeuren. Daarna staan de activiteiten beschreven die u ter voorbereiding en na afloop van de voorstelling met de leerlingen kunt doen. De opdrachten vooraf kunnen de leerlingen nieuwsgierig maken zodat ze gericht naar de voorstelling zullen kijken. Activiteiten na de voorstelling geven de mogelijkheid om de kinderen onderling indrukken uit te laten wisselen en de thema's uit de voorstelling te vertalen naar hun eigen ervaring.

Inhoud van deze lesbrief:

A. Over de voorstelling

- Inhoud van de voorstelling
- Thema's

B. Brieven

- Van wie komt die kaart?
- Brieven
- Kaarten verzamelen
- Kaarten sorteren
- Zelf een ansichtkaart maken

C. Verhuizen

- Volle en lege dozen
- Voeldoos
- Verhuizen
- Je huis beschrijven
- Waar hoort dit?
- Huizen maken

D. Spelen en speelgoed

- Speelgoed uit de doos

E. Na de voorstelling:

- $3 \times 3 = 9$
- Spelen in hoeken
- Poppenkastpoppen maken

Over de voorstelling

Inhoud van de voorstelling

Myrtho verveelt zich. Moeder is de hele dag aan het opruimen en buiten op straat zijn alleen maar grote mensen. Niemand om samen mee te spelen! In haar oude huis, in haar oude buurt was het veel leuker. Hier is het hartstikke saai..... Tot er vreemde brieven komen. Voor haar! Een uitnodiging om te komen spelen. Daarom trekt ze haar stoute laarzen aan en gaat op zoek naar de afzender. In de flat aan de overkant ontdekt ze een kind dat zich ook verveelt. Ze belt aan.

De voorstelling is gebaseerd op een prentenboek: ‘Wil je met mij spelen?’ met tekst van Yoriko Tsutsui en tekeningen van Akiko Hayashi. Misschien kunt u dit boek voorafgaande aan de voorstelling lenen bij de bibliotheek?

‘Wie wil met me spelen’ is een interactieve vertelvoorstelling voor kleuters. Verhuizingen, stortregens, stomme moeders, bloemen, briefjes en vooral bijzondere spelletjes, die nog niemand heeft bedacht, vormen een raamwerk waarbinnen de kleuters mee kunnen doen met het verhaal. Alle ideeën zijn welkom: “Wie weet wat je allemaal met een paraplu kunt spelen?”

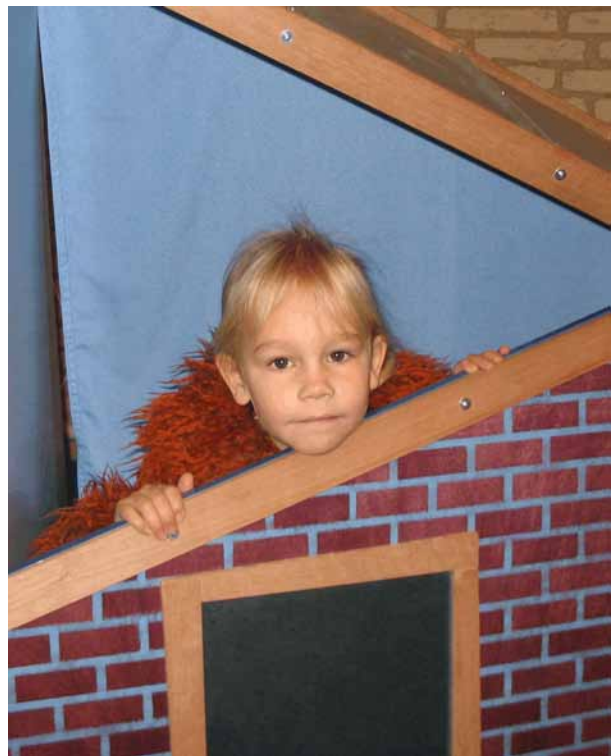
In de voorstelling wordt het verhaal van Myrtho verteld door Marco Holmer. Een kind uit de klas mag tijdens de voorstelling plaats nemen in het speelhuisje op het toneel en wordt het kind waar wordt aangebeld. In het speelhuisje liggen verschillende materialen om mee te spelen en er ontwikkelt zich vanzelf een spel. De speelmaterialen refereren aan de speelhoeken, die in elke kleuterklas te vinden zijn:

- Pop
- Schilder-kwast
- Schoolkrijt
- Bal
- Afwasborstel
- Blokken
- Badeendkoning

Thema's

In deze lesbrief komen er drie onderwerpen aan bod met verschillende activiteiten waaruit u een keuze kunt maken:

1. Brieven
2. Verhuizen
3. Spelen en speelgoed

Brieven

Om de voorstelling op een toepasselijke manier in te leiden, kan de leerkracht op een dag een ansichtkaart krijgen en deze voor-lezen aan de kinderen van de klas.

Kies een leuke, toepasselijke ansichtkaart en schrijf daarop zelf de tekst:

Wil je naar mijn voorstelling komen kijken?

1. Van wie komt die kaart?

Bespreek met de kinderen van wie deze kaart zou kunnen zijn. Voor wie is hij bedoeld?

Wie heeft hem gestuurd? En wat is eigenlijk een voorstelling?

2. Brieven

Praat daarna verder over brieven.

- Zit er een postzegel op de kaart? En staat er een naam en adres op?
- Wie zorgt ervoor dat er brieven en kaarten bij de mensen thuis komen?
- En als je zelf een kaart wilt sturen, wat moet je dan doen?
- Wie heeft er zelf wel eens post gekregen?
- En naar wie zou je een kaart willen sturen?
- Lees ook het gedichtje van Annie M.G. Schmidt voor: de brievenbus. (Zie bijlage)
U kunt dit verhaal ook laten spelen door de kinderen, terwijl u de tekst leest

3. Kaarten verzamelen

Vraag kinderen of ze van huis een kaart willen meenemen die ze ooit gekregen hebben of die naar hun huis is opgestuurd. In de tijd van de kerstkaarten of vakantiekaarten is dat natuurlijk het gemakkelijkste.

Als de kinderen zelf kaarten hebben meegenomen, vraag hen dan om te vertellen van wie ze de kaart hebben gekregen en wanneer dat was.

4. Kaarten sorteren

U kunt hiervoor ook zelf allerlei kaarten meenemen.

Vraag aan kinderen om de verschillende kaarten te selecteren. Welke kaarten horen bij elkaar? De selectiecriteria mogen de kinderen zelf bepalen. Waarschijnlijk zullen ze dat eerst op hun gevoel doen. Het is wel leuk om achteraf te vragen in welk opzicht de kaarten van een groepje op elkaar lijken.

Criteria kunnen bijvoorbeeld zijn: foto's of tekeningen, dieren, mensen, voorwerpen, landschappen, kaarten met en zonder wit randje, enz.

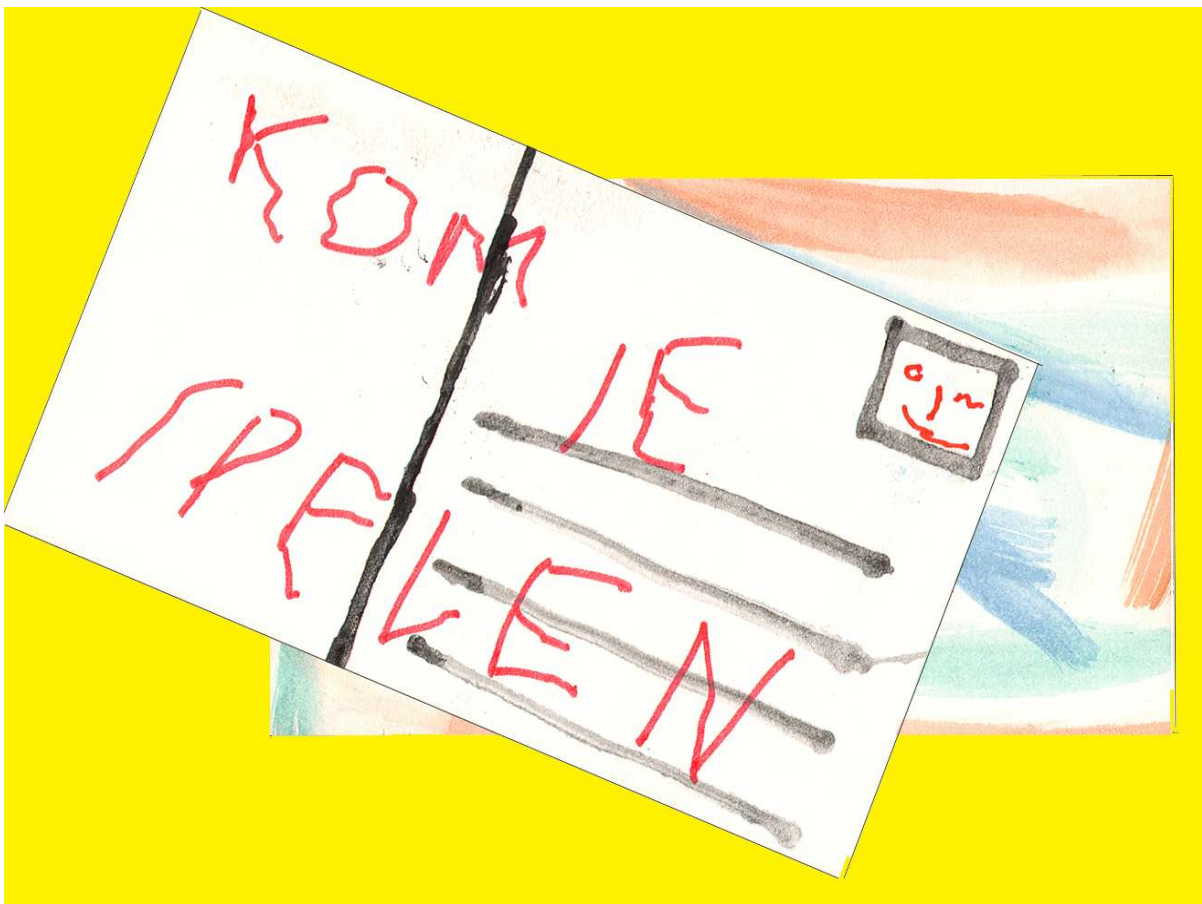
5. Zelf een ansichtkaart maken

Koop correspondentiekaartjes bij de kantoorboekhandel of maak zelf kaarten van gekleurd karton. Vraag aan de kinderen om zelf een kaart te tekenen of beplakken. Eventueel kan de leerkracht op de kaart de tekst bijschrijven die het kind wil opsturen.

Voor wie is de kaart?

Er zijn twee mogelijkheden:

- Voor mama en/of papa, oma en/ of opa, , vriendinnetje of vriendje, enz. In dat geval moet er een adres zijn, zodat de kaarten ook echt opgestuurd kunnen worden.
- Voor iemand anders uit de klas. Elk kind kan bijvoorbeeld een schoenendoos als brievenbus krijgen en er kunnen dagelijks briefjes en kaarten naar elkaar gestuurd worden. Omdat de meeste kinderen nog niet zullen kunnen schrijven, is het leuk als er een bord hangt met fotootjes van de kinderen met daarbij de naam geschreven. Dan kunnen de kinderen de letters natekenen en zo de brief of kaart adresseren.

Verhuizen

Deze keer is er geen brief voor de klas gekomen, maar een grote doos. En als de doos wordt opengemaakt, zit er helemaal niets in de doos. Of toch? Helemaal op de bodem ligt een briefje. En daar staat op:

Wil je met me spelen?

Vraag na het openen en voorlezen aan de kinderen van wie deze doos nu weer zal zijn. En voor wie zou de doos bestemd zijn?

Zorg van te voren dat er een doos is die in de klas komt met het briefje erin.

1. Volle en lege dozen

Praat dan verder over de doos.

- Wat is het voor doos?
- Wat zou er eerst ingezet hebben?
- Wanneer en waarvoor gebruik je lege dozen?
- Hoe weet je dat een doos vol is als hij nog dicht zit? En hoe weet je dat hij leeg is? Laat het uitproberen door eerst iets in de doos te stoppen en een kind de doos op te laten tillen, daarna dit kind een lege doos te laten optillen.

2. Voeldoos

Dit is een opdracht voor een van de hoeken. Stop van te voren een aantal spullen in de doos. Leg er daarna een doek overheen. Een voor een mogen de kinderen in de doos voelen. Maar ze mogen niet zeggen wat ze voelen, als ze dat weten. Als ze even hebben kunnen voelen, mogen ze de voorwerpen die ze gevoeld hebben tekenen op een vel papier.

3. Verhuizen

Breng het gesprek op verhuizen.

- Wie is er wel eens verhuisd?
- Hoe gaat dat, verhuizen?
- Was dat leuk of juist niet?
- Hoe zag het huis eruit waar je vandaan kwam en hoe ziet het nieuwe huis eruit?

Zet op twee tafels spullen. Vraag een groepje om met de doos de spullen (in gedeelten) te verhuizen naar de andere tafel en andersom.

Best ingewikkeld om te organiseren, zo'n verhuizing. Doe je alles tegelijk, kun je de doos dan nog tillen? Waar laat je de spullen, als de andere tafel nog vol ligt?

4. Je huis beschrijven

Vraag een paar kinderen om te beschrijven hoe hun huis eruit ziet. Flat of rijtjeswoning? Tuin of balkon? Trappen, lift of gelijkvloers?

Hoe ziet de voordeur eruit? Welke kleur heeft de deur? Zit er een raampje in?

En waar kom je terecht als je de deur in komt? Hoe ziet de kapstok eruit?

Wat staat er allemaal in de woonkamer? En welke kleuren heeft de woonkamer? Waar zit je moeder meestal? Staat er iets op de televisie?Etcetera.

5. Waar hoort dit?

Verzamel spullen uit allerlei kamers van een huis: keukenspullen, toiletspullen, spullen uit de slaapkamer en de woonkamer. Stop al die spullen in een doos, een verhuisdoos. Nu moeten alle spullen op de goede plek in het nieuwe huis komen. Pak iets uit een doos en laat het de kinderen zien. Wat is het en in welke kamer hoort het thuis?

Een van de kinderen mag voordoen wat je met het voorwerp doet in het huis. Dus roeren in de pan, poetsen met de tandenborstel, stoffen met een stoffer en blik, enz. De andere kinderen mogen de handeling daarna uitbeelden (zonder spullen als pan en tandenborstel).

6. Huizen maken

Laat elk kind van oude schoenendozen (dezelfde die u voor brievenbus heeft gebruikt?) een poppenhuis of kijkdooshuis maken. Voor de meubeltjes e.d. kunnen kurken, lucifersdoosjes, karton, stukjes piepschuim, lapjes, stukjes vloerbedekking e.d. gebruikt worden.

Huizen kunnen ook worden gemaakt van blokken of legosteentjes.

Laat elk kind zichzelf tekenen op een stukje karton (niet te groot, zodat de tekening ook klein blijft). Met een strookje karton dat in een driehoekvorm gevouwen is, kan het kartonnen poppetje gesteund worden, zodat het rechtop kan staan. In plaats van zelfgemaakte poppetjes, kunnen er echter ook echte poppetjes gebruikt worden als bewoners.

Daarna kan er ook verhuisd worden. De popjes kunnen met elkaar geruild worden, zodat ze in een ander huis komen te wonen.

Spelen en speelgoed

Speelgoed uit de doos

Pak opnieuw de doos met het briefje:

Wil je met me spelen?

Vraag de kinderen waarmee je zou kunnen spelen.

Zet de doos dan voor u en doe alsof u iets uit de doos haalt. Beeld vervolgens uit wat u met het speelgoed doet. Bijvoorbeeld: een knuffel die geknuffeld wordt, een autootje waarmee gereden wordt, een bal waarmee gegooid of gerold wordt.

Vraag aan de kinderen om na te doen wat u doet, dus ook knuffelen met de knuffel of rijden met het autootje.

Als dat niet te moeilijk is, laat u ook een van kinderen iets 'zogenaamd' uit de doos halen.

Na de voorstelling

Praat met de kinderen kort na over de voorstelling. Wat herinneren ze zich nog? Wanneer vonden ze het leuk? Weten ze nog met welke speelgoed er gespeeld is?

Vraag alle kinderen om iets in de klas te zoeken of van huis mee te nemen waarmee je zou willen spelen.

3x3= 9

Laat alle kinderen in een grote kring staan, met aan hun voeten het speelgoed dat gekozen is. Van te voren heeft u een lang koord aan elkaar geknoopt met een sleutel eraan. Ieder kind pakt een stukje van het touw vast.

De leerkracht gaat in het midden staan en zegt dat hij bij één van de kinderen thuis komt spelen. Kijk maar, hij heeft een sleutel en bij wie de sleutel is, gaat de deur open om te spelen. De sleutel aan het koord wordt in de kring door de kinderen doorgegeven. Dat gebeurt op het ritme van een bekend liedje: $3 \times 3 = 9$.

Voor dit doel wordt de tekst een beetje aangepast:

$3 \times 3 = 9$, ieder speelt zijn eigen spel

$3 \times 3 = 9$, en (degene waar dan de sleutel is) weet het wel.

De leerkracht die midden in de kring staat, gaat dan vanuit het midden naar het kind met de sleutel toe. Het kind pakt het zelf gekozen speelgoed aan zijn voeten en de leerkracht vraagt wat je met het speelgoed kunt doen of geeft zelf een spelsuggestie, bijvoorbeeld: Laten we doen alsof we de pop in bad doen...

Daarna mag het kind van het speelgoed in de kring gaan staan, nadat deze het eigen speelgoed heeft weggelegd, en de sleutel wordt opnieuw doorgegeven. Nu gaat het kind vanuit het midden naar het kind dat de sleutel krijgt. Weer wordt er gevraagd wat je zou kunnen spelen en wordt er zonedig weer een spelsuggestie gedaan.

Herhaal het spel nog een aantal malen en speel het spel ook nog eens op een ander moment, waarbij de kinderen weer ander speelgoed kunnen uitkiezen voor het spel.

Spelen in hoeken

De speelmaterialen uit het toneelstuk kunnen weer terugkomen in het spelen in hoeken. Een kind dat nog kan herinneren waarmee gespeeld werd, mag hetzelfde/ soortgelijk speelgoed ook in de klas zoeken:

Pop (poppenhoek)

Kwast (knutselhoek)

Schoolkrijt (stoepkrijt)

Blokken (blokkenhoek)

Badeendkoning (watertafel)

Het theaterstuk nodigt uit om op een speelse manier groepjes in te delen voor het werken in hoeken. Het speelmateriaal wordt deze keer aangeboden op dezelfde wijze als in het toneelstuk, namelijk door (gym)zakken op te hangen, met daarin spulletjes. Een paar kinderen mogen een zak met materiaal uitkiezen en open maken. Daarna worden er kinderen bijgezocht die ook met dit speelmateriaal willen gaan spelen.

Poppenkastpoppen maken

Voor deze opdracht heeft u kleine ronde stickertjes nodig die te koop zijn in elke kantoorboekwinkel.

In het theaterstuk: Wie wil met me spelen? zit in een van de zakken een afwasborstel die dan als poppenkastpop gebruikt wordt. Zo'n speelpop kan natuurlijk ook van ander materiaal gemaakt worden.

Leg een aantal materialen op een tafel, zoals een plastic beker, schepje, lego bouwstenen of tasje. Laat aan de kinderen zien hoe u twee ronde stickertjes als ogen op bijvoorbeeld de afwasborstel plakt en hoe de afwasborstel daardoor in een pratende pop kan veranderen. Vraag daarna aan de kinderen om ook een voorwerp te pakken en daarop ogen te plakken. Nu mogen de voorwerppoppen van de kinderen even in tweetallen met elkaar praten. Een andere mogelijkheid is om de poppenkast hiervoor te gebruiken. Een muziekje als achtergrond kan helpen om de kinderen aan het spelen te krijgen.

Als het zelf spelen bij de kinderen nog moeizaam gaat, kunt u er ook voor kiezen om de kinderen in de kring te zetten en met uw pop de kinderen langs te gaan en ze iets te vragen of iets met ze te doen.

Eenvoudige poppenkastpoppen kunt u ook maken van papieren boterhamzakjes. Laat de kinderen een groot gezicht op het zakje met wasco tekenen of verven (bij kleurpotloden bestaat de kans dat de kinderen de punt door het papier drukken), en er haren opplakken. Aan de zijkant of voorkant komen gaatjes om vingers door te steken als handen van de papieren zakpop. Weer mogen de kinderen even hun poppen laten zien en er mee spelen.

Bijlage: Gedichtje:

De brievenbus wou niet meer

Er was er 'ns een brievenbus die op een pleintje stond.
Een mooie rooie brievenbus, hij had een open mond.
Daar gingen alle brieven in de hele dag maar door.
En nu en dan kwam er een man van 't grote postkantoor.
Die haalde dan de brieven uit de brievenbus z'n buik.
En deed ze in een grote grote zak, o jongens 't ging zo puik.

Gisteren zei de brievenbus: Nou doe ik het niet meer.
Ik heb er schoon genoeg van, leg die brieven daar maar neer.
Hij deed z'n mond dicht met een klap en deed 'm niet meer open.
En alle mensen kwamen daar met brieven aangelopen.
Ze riepen: De bus is dicht, hoe komt dat nou, zeg hee,
Doe nou je mond eens open brievenbus, maar de brievenbus zei: Nee!

Toen kwam de directeur, de directeur van 't postkantoor.
Die kwam daar met een hamer en een beitel en een boor.
Maar wat hij ook probeerde, 't hielp allemaal geen steek.
De brievenbus bleef dicht en werd alleen een beetje bleek.
Maar toen kwam kleine Peter, die zei: o alsjeblief,
Doe nou je mond eens open brievenbus want ik heb zo'n mooie brief.

En als je het voor mij niet doet, doe het dan voor deze dame.
En toen begon de brievenbus zich vreselijk te schamen.
Hij werd nog roder dan hij was en zei: Pardon, pardon.
Hij deed z'n mond wijd open zeg, zo wijd als hij maar kon.
En alle mensen dansten om hem heen en al die mensen zeien:
Je bent de allerbeste brievenbus van heel de posterijen!

(Annie M.G.Schmidt)

Wie wil met me spelen

“Wie wil met me spelen” is een interactieve vertelvoorstelling voor kleuters. De lengte van de voorstelling is ongeveer 40 minuten. De voorstelling kan worden gespeeld in scholen, theaters, buurthuizen en bibliotheken.

Verteller: Marco Holmer

Kostuumontwerp: Marja Goddijn

Decorontwerp: Heiko Balster

Productie: Het Verhalenbedrijf

Colofon lesbrief.

Tekst: Margriet van Galen

Foto's: Martin Hanns

Uitgave: Het Verhalenbedrijf

